T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

MANİSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9
7. DENETİM BULGULARI 10
8. EKLER 38

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Bütçe Ödenekleri ve Giderler Tablosu 3
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu..... 4
Tablo 3: 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4
Tablo 4: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler Tablosu..... 5
Tablo 5: Belediye Şirketlerine İhalesiz Devredilen Yerler 16
Tablo 6: Şirkete Devredilen Taşınmazların Devir ve Kiralama Bedelleri 18
Tablo 7: Sözleşmeye Göre Yapılacak İşler Listesi 22
Tablo 8:Mal Alımlarına İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları..... 26
Tablo 9: Toplanan Tıbbi Atık Miktarları 31
Tablo 10: Ecrimisil Yöntemiyle Kullandırılan Taşınmazlar..... 34

www.balioglu.net

KISALTMALAR

A.Ş.: Anonim Şirket

KBS: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplarda İzlenmemesi

2. Tahsisli Kullanılan ve Tahsis Edilen Taşınmazların Varlık Hesaplarında İzlenmemesi

3. Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ile Kurumun Kullanımında veya Yönetiminde Bulunan Taşınmazların Değerleme Çalışmalarının Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Bazı Taşınmazların İhalesiz Olarak Belediye Şirketlerine Devredilmesi

2. Belediye Şirketine İşletilmek Üzere Verilen Yerlerin Devir Bedellerinin Düşük Belirlenmesi ile Şirket Tarafından Bu Yerlerin Pazarlık Usulü İle Kiralanması

3. Belediyenin İşlettiği Kreşe Ait Giderlerin Bütçeden Karşılanması

4. Elektrikli Otobüslerin Tamamının Aktif Kullanılamaması

5. Mal ve Hizmet Alımlarında Pazarlık Usulü İhale Yönteminin Yaygın Bir Şekilde Kullanılması

6. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

7. Reklamla İlgili Materyallerin Belediye Şirketine İhalesiz Kullandırılması

8. Spor Tesislerinin Kullanımına İlişkin Herhangi Bir Karar Alınmaması

9. Tıbbi Atıkların Toplanması Taşınması ve Sterilize Edilmesi İşi Kapsamının Değişmesine Rağmen Sözleşme Bedelinin Buna Uygun Olarak Uyarlanmaması

10. Belediye Taşınmazlarının Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

11. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

12. Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127'nci maddesinde; Belediyeler, belde halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmış; kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Manisa Büyükşehir Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu olup bu Kanun'da belediyenin görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu ile diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, gerek büyükşehir belediyelerinin gerekse büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Ayrıca büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmakta ve bu konu Kanun'da açıkça ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

6360 sayılı Kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinin yetki, görev ve sorumluluk alanları genişletilerek büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasındaki ilişkiler ve hizmetlerin yerine getirilmesi noktasında düzenleyici ve bağlayıcı karar alma yetkisi verilmiştir.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasada hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5216 sayılı Kanun'da Büyükşehir Belediye organları Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Encümeni ve Büyükşehir Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Büyükşehir Belediye Meclisi, biri Büyükşehir Belediye Başkanı olmak üzere 89 üyeden oluşmaktadır.

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yukarıda sayılanlar dışında genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşmaktadır. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi Büyükşehir Belediyesi Meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Büyükşehir Belediyesi personeli Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda Büyükşehir Belediye Meclisinin bilgisine sunulur. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Manisa Büyükşehir Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 3 adet birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve İç Denetim Birimi'dir. Doğrudan Başkana bağlı diğer birim olan Genel Sekreterlik idarenin en önemli icra organıdır.

Hukuk Müşavirliği ve İdari İşler Şube Müdürlüğü doğrudan Genel Sekretere bağlı olan birimlerdir. Genel Sekretere bağlı 3 Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 23 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlıdır.

Manisa Büyükşehir Belediyesi verdiği hizmetleri; memur (657-4/A) statüsünde 443

personel, sözleşmeli personel (657-4/B) statüsünde 184 personel, işçi (657-4/D) statüsünde ise 82 personel ile gerçekleştirmektedir. Ayrıca belediye şirketinden hizmet alımı yoluyla çalıştırılan 2861 işçi bulunmaktadır.

Manisa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının bağlı kuruluşu olan Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2560 sayılı Kanun'a 3305 sayılı Kanun ile eklenen Ek 4'üncü madde ve Bakanlar Kurulunun 11.03.1987 tarih ve 87/11594 sayılı Kararı'nın 1'inci maddesi ile Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak büyükşehir belediye sınırları içerisinde kanunla belirlenen su ve kanalizasyon işlerini yapmak üzere kurulmuştur.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmış, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır.

Belediyeler bütçe işlemlerini 5018 sayılı Kanun'da yer alan bütçe ilkeleri doğrultusunda, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirmektedir.

www.balioglu.net

Belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Manisa Büyükşehir Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1:Bütçe Ödenekleri ve Giderler Tablosu

Giderin Türü		Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Aktarmayla		Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)
			Eklenen (+)	Düşülen (-)			
1	Personel Giderleri	61.765.000,00	3.593.089,37	2.195.817,36	63.162.272,01	55.880.183,60	7.282.088,41
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	9.538.000,00	965.288,59	538.031,16	9.965.257,43	8.811.135,74	1.154.121,69
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	354.630.000,00	90.350.756,81	24.210.912,77	420.769.844,04	350.165.358,46	70.604.485,58
4	Faiz Giderleri	82.493.000,00	74.238.010,41	0,00	156.731.010,41	156.731.010,41	0,00
5	Cari Transferler	25.388.000,00	16.546.798,83	3.783.476,84	38.151.321,99	29.613.040,75	8.538.281,24
6	Sermaye Giderleri	570.186.000,00	12.839.727,24	130.272.525,07	452.753.202,17	169.719.163,61	283.034.038,56

7	Sermaye Transferleri	0,00	3.629.979,59	0,00	3.629.979,59	3.629.979,59	0,00
8	Borç Verme	0,00	36.562.059,81	0,00	36.562.059,81	36.562.059,81	0,00
9	Yedek Ödenek	96.000.000,00	0,00	77.724.947,45	18.275.052,55	0,00	18.275.052,55
Genel Toplam		**1.200.000.000,00**	**238.725.710,65**	**238.725.710,65**	**1.200.000.000,00**	**811.111.931,97**	**388.888.068,03**

Büyükşehir Belediyesinin 2019 mali yılı bütçesi ile 1.200.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden ödenek bulunmamaktadır. Aktarmayla eklenen/ düşülen eşitliği karşısında 2019 yılı net bütçe ödeneği toplamı 1.200.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 811.111.931,97 TL bütçe gideri yapılmış, 388.888.068,03 TL ödenek iptal edilmiştir. 2020 yılına ödenek devri bulunmamaktadır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	61.765.000,00	55.880.183,60	90,47
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	9.538.000,00	8.811.135,74	92,38
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	354.630.000,00	350.165.358,46	98,74
04- Faiz Giderleri	82.493.000,00	156.731.010,41	189,99
05- Cari Transferler	25.388.000,00	29.613.040,75	116,64
06- Sermaye Giderleri	570.186.000,00	169.719.163,61	29,77
07- Sermaye Transferleri	0,00	3.629.979,59	-
08- Borç Verme	0,00	36.562.059,81	-
09- Yedek Ödenekler	96.000.000,00	-	-
Bütçe Giderleri Toplamı	**1.200.000.000,00**	**811.111.931,97**	**67,59**

Tablo 3: 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	11.348.000,00	12.074.389,23	36.127,08	12.038.262,15	105,43
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	100.354.000,00	88.183.026,99	1.501.962,08	86.681.064,91	86,37
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	6.575.000,00	15.905.002,77	0,00	15.905.002,77	241,90
05- Diğer Gelirler	831.534.000,00	756.919.015,75	379.689,36	756.539.326,39	90,98
06- Sermaye Gelirleri	377.000,00	78.620,50	0,00	78.620,50	20,85
08-Alacaklardan Tahsilat	9.812.000,00	33.688.074,44	0,00	33.688.074,44	343,34
Toplam	**960.000.000,00**	**906.848.129,68**	**1.917.778,52**	**904.930.351,16**	**94,06**

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı Bütçesi "(A) Ödenek Cetvelinde" 1.200.000.000,00 TL ödenek, "(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması" cetvelinde ise 960.000.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki fark, Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Cetvelindeki borçlanma, borç ödemeleri ve likidite amaçlı banka hesabında tutulan nakit karşılığı ile gösterilen 240.000.000,00 TL ile giderilmiş olup bütçe denkliği sağlanmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2019 yılı Faaliyet Gideri 992.449.899,34TL, Faaliyet Geliri 1.115.997.351,76 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 123.547.452,42 TL olarak gerçekleşmiştir.

Manisa Büyükşehir Belediyesinin sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler Tablosu

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Manisa Ulaşım Hizmetleri Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş	2.500.000,00	2.500.000,00	100
2	Spilaş Yapı Çevre Planlama Proje Enerji İnşaat Müşavirlik Basın Yayın İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş,	2.500.000,00	2.500.000,00	100
3	Besot Manisa Belediyesi Müşavirlik Mühendislik Müteahhitlik Hizmetleri Ulaşım Toplu Taşımacılık, Sosyal Tesisler İşletmeciliği Turizm Ve Enerji Sanayi Ve Ticaret A.Ş,	4.000.000,00	3.998.800,00	99,97

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup, kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu ve
- Faaliyet sonuçları tablosu

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Manisa Büyükşehir Belediyesinde yapılan incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinin büyük ölçüde yerine getirildiği tespit edilmiştir.

Kurum üst yönetim ve çalışanlarının iç kontrol sisteminin geliştirilmesi yönündeki pozitif ve destekleyici tavırlarının, sistemin mevzuata uygun şekilde kurulması açısından olumlu olduğu değerlendirilmektedir. Kurumdaki tüm personelin "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik"in Ek 1'inde yer alan "Etik Sözleşmesi"ni imzalamış olması ve bu sözleşmelerin personelin özlük dosyasında saklanması özü itibariyle biçimsel bir gelişmeyi yansıtsa da bu alandaki farkındalığın ve sorumluluğun geliştirilmesindeki etkisi son derece önemlidir. Ancak bu alanda farkındalık adına herhangi bir eğitim verilmemesi bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir.

İdare tarafından 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi dikkate alınarak hazırlanan 2019-2020 mali yıllarına ait Manisa Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Ayrıca harcama birimlerine yazı yazılarak kendi birimlerini ilgilendiren eylemlerin takibi ve kontrolünü yapmak amacıyla biri şube müdürü olmak üzere en az üç personelin görevlendirilmesi istenmiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır. Ancak Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmesi ve planın revize edilmesi çalışmaları, gerekli programın olmaması ve bu konuda yeterli personelin bulunmaması nedeniyle yapılamamaktadır.

Üst yönetim tarafından İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında bir yönerge yayımlanmış ve 2019-2020 yıllarına ait İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturularak Başkanlık Makamının onayı ile kurul üyeliklerine atama yapılmıştır. Ancak bugüne kadar Kurul tarafından hazırlanmış olan İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu, görev değişiklikleri nedeniyle, üst yöneticinin onayına sunulmamıştır.

İdarenin organizasyon şeması oluşturulmuş olup müdürlüklerin görev ve çalışma yönetmeliklerinde, müdürlüklerin ve personelin görev, yetki ve sorumluluklarına yer

www.balioglu.net

verilmiştir. İlaveten müdürlükler itibariyle yürürlükteki mevzuat çerçevesinde her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerine ilişkin iş akış şemaları da oluşturulmuştur. Bunların güncellenmesinin arzu edilen sıklıkta yapılamadığı yetkili personel tarafından dile getirilmiştir.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları noktasında ciddi çalışmalar yapılmadığı kurum yetkilileri tarafından ifade edilmiştir. İç ve dış risklerin belirlenmesi sadece stratejik planlama hazırlığı sürecinde gündeme gelmekte, sonrasında bu alanda herhangi bir çalışma yapılmamaktadır. Bu konuda gerekli eğitimleri almış personel eksikliği bulunduğu değerlendirilmektedir.

Manisa Büyükşehir Belediyesinde İç Denetim Birimi bulunmakta olup, 2 iç denetçi görev yapmaktadır. İç Denetim Birimi doğrudan üst yönetici olan Büyükşehir Belediye Başkanına bağlıdır.

Harcama belgelerinin ön mali kontrolü ile ilgili olarak; Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına bağlı Gider Şube Müdürlüğünde Ön Mali Kontrol Şefliği kurulmuş olup, 3 personel görev yapmaktadır. Mevcut Kanun ve Yönetmelikler kapsamında harcama öncesi ve sonrası mali kontroller gerçekleştirilmektedir.

www.balioglu.net

İdare tarafından yönetim bilgi sistemi olarak kullanılan programın yönetimin ihtiyaç duyacağı gerekli bilgi ve raporları üretecek ve analiz yapmaya imkân sağlayacak kapasitede olduğu kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Manisa Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplarda İzlenmemesi

Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlarla ilgili peşin tahsil edilen kira bedellerinin, doğrudan tahsil yılına ilişkin gelir ve faaliyet sonucu hesapları ile muhasebe kayıtlarına alındığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabını açıklayan "Hesabın niteliği" başlıklı 335'inci maddesinde;

"(1) Bu hesap, dönem içinde tahsil edilen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan gelirlerin izlenmesi için kullanılır."

denilmekte, Yönetmeliğin devam eden maddelerinde ise hesabın işleyişine ilişkin açıklamalarda bulunulmaktadır. Anılan mevzuat hükümleri gereği, yılı içinde peşinen tahsil olunan ancak, takip eden yıllara ilişkin gelirlerin izlenmesi için 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı kullanılması gerekmektedir. Böylece, peşin tahsil edilen gelirlerin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde yer alan "dönemsellik" ilkesi gereği, ilgili oldukları dönemin faaliyet geliri olarak mali tablolarda yer alması sağlanmış olacaktır.

Büyükşehir Belediyesi Meclisinin 08/12/2015 tarih ve 853 sayılı kararı ile Belediyenin mülkiyetinde bulunan bir taşınmazın, aylık 85.000,00 TL bedel üzerinden 10 yıllığına Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne tahsis edilmesine ve 10 yıllık tahsis bedelinin peşin alınmasına karar verilmiştir. Tahsis başlangıç tarihi 05/01/2016, bitiş tarihi ise 04/01/2026 tarihidir. 2019 mali yılı sonu itibariyle peşin tahsil edilmiş ancak, gelecek yılları ilgilendiren kira geliri tutarı 6.120.000,00 TL olup bu tutarın 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Önceki yıllarda peşin tahsil edilen ancak 2019 yılına ait faaliyet geliri olan kira geliri toplam tutarı ise 1.020.000,00 TL olup, bu gelirin önceki yılların faaliyet geliri olarak

www.balioglu.net

kaydedilmesi sebebiyle 2019 yılı faaliyet sonuçları tablosunda 600 Gelirler Hesabı bu tutar kadar eksik yer almaktadır.

Her ne kadar idare tarafından düzeltme kaydı yapıldığı bildirilmişse de 2020 yılında yapılan işlemin 2019 yılı mali tablolarında oluşan hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

Dönem ayırıcı nitelikteki Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmaması, peşin tahsil edilen gelirlerin yalnızca tahsil olundukları yılın gelirleri ve faaliyet sonuçlarına yansıtılmasına, ancak ilgili oldukları dönemin gelirleri ve faaliyet sonuçları ile alakalandırılamamasına, dolayısıyla söz konusu dönemlerin faaliyet sonuçlarının mali tablolarda hatalı bilgi sunmasına sebep olmaktadır.

BULGU 2: Tahsisli Kullanılan ve Tahsis Edilen Taşınmazların Varlık Hesaplarında İzlenmemesi

Büyükşehir Belediyesinin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kurum ve kuruluşlara tahsis edilenler ile kamu idarelerince Belediyeye tahsisli olarak kullandırılan taşınmazların ilgili varlık hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75/d maddesinde belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği belirtilmiştir. Öte yandan kamu kurum ve kuruluşları tarafından görev alanına giren işlerde kullanılmak üzere belediyelere de taşınmaz tahsisi yapılabilmektedir. Bu doğrultuda tahsis edilen veya tahsisli kullanılan taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Nitekim Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 130 ve 132'nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188, 189, 190, 191 ve 192'nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş ve tesis edilen 02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan 10.10.2006 tarih ve 26315 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli taşınmaza

ilişkin giderler" başlıklı 7'nci maddesinin;

"(1) Tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak harcamalara katılma payı da dâhil olmak üzere her türlü malî yükümlülükler ve diğer giderler, tahsis yapılan kamu idaresi tarafından ödenir." hükmüne göre de tahsisli taşınmazlar ile ilgili her türden giderin tahsis yapılan kurum tarafından karşılanması, dolayısıyla da muhasebe kayıtlarının, tesis edilen bu işlemlere göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu haliyle de tahsisli taşınmazların tahsis bilgisinin muhasebe kayıtlarında ilgili yardımcı hesaplarda belli edilmesi, idarenin tahsise konu taşınmazları üzerindeki malî yükümlülükleri açısından anlam kazanmaktadır.

Yine 27.04.2015 tarih ve 4167 sayılı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında, herhangi bir taşınmazı tahsisli kullanan ve kullandıran kurumların muhasebe kayıtlarını nasıl gerçekleştireceğine dair açıklamalar yapılmış ve örneklere yer verilmiştir.

Taşınmaz tahsis eden ya da taşınmaz tahsisi sağlanan her iki taraftaki idarelerin muhasebe kayıtları açısından, 500 Net Değer Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının tahsis işleminin sonuçlarından etkilenmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun olarak tutulmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Tam açıklama kavramı, muhasebenin genel kabul görmüş bir ilkesi olup İdare, bu kavram uyarınca varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

Yapılan incelemede Belediyenin muhasebe kayıtlarında 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabında 02 ve 03 kodlu yardımcı hesaplar kullanılmamış olduğundan Belediye tarafından diğer kurumlara tahsis edilen 23 adet ve kendisine tahsis edilen 144 adet taşınmazın, muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Ayrıca Belediye tarafından tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin olarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesindeki *"Taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilir"* hükmü gereği ve Geçici 1'inci maddesine göre 31.12.2017 tarihi itibariyle de rayiç değer üzerinden kayıtların düzeltilmesi gerekirken bu işlemin yapılmadığı da tespit edilmiştir.

Her ne kadar idare tarafından düzeltme kaydı yapıldığı bildirilmişse de 2020 yılında yapılan işlemin 2019 yılı mali tablolarında oluşan hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

Tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazların muhasebeleştirilmemesi sonucunda Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı Bilançosunda 250.02/250.03 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251.02/251.03 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252.02./252.03 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 500.11/12/13 Net Değer Hesabı itibariyle varlıkların Belediyece belirlenmesi gereken gerçeğe uygun değerleri (rayiç değer) toplamı kadar hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ile Kurumun Kullanımında veya Yönetiminde Bulunan Taşınmazların Değerleme Çalışmalarının Yapılmaması

A) Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanması gereken Taşınmaz İcmal Cetvellerinin hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan taşınmaz kayıt formlarının, taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği, mali hizmetler birimince de bu formların konsolide edilerek Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı ifade edilmiştir. İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılacağı ve bu taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçümü ve değer toplamları belirtileceği düzenlenmiştir.

Mali tablolardan olan bilançoya yapılacak kayıtlarda da bu formların ve icmal cetvellerinin esas alınacağı göz önünde bulundurulduğunda bilançonun Maddi Duran Varlıklar Hesap grubu altında yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabının gerçek durumunu yansıtmasını teminen anılan icmallerin düzenlenmesi gerekmektedir.

B) Kurumun Kullanımında veya Yönetiminde Bulunan Taşınmazların Değerlemesinin Yapılmaması

"Sınırlı Ayni Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formunda" kayıtlı taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alındığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir. Ancak bu taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazların, orta malları ve genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazların ve de Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir.

17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile söz konusu Yönetmelik'te değişiklik yapılmıştır. Buna göre kurumların, 31.12.2017 tarihine kadar taşınmazların fiili envanterini kural olarak maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara almaları gerekmektedir.

Kurumların, tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" izlemesi gerekmekte olup taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edileceği düzenlenmiştir. Yönetmelik hükümleri gereğince yönetimi veya kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların değer tespitine ilişkin çalışmalar ilgili idarelerin sorumluluğundadır. Bu cihetle, Manisa Büyükşehir Belediyesine diğer kurum ve kuruluşlar tarafından tahsis edilen veya kiralanan taşınmazlardan değerlemeye konu olacakların "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'na" kayıtlarının, iz bedeli yerine maliyet bedeli veya rayiç değer üzerinden yapılması gerekmektedir.

Tahsisli veya kiralık kullanılan taşınmazların Yönetmeliğe uygun olarak değerleme çalışmalarının yapılmaması sonucunda Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı Bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabı (03.Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar), 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabı (12.Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar ve 13.Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarı) itibariyle varlıkların belediyece belirlenmesi gereken gerçeğe uygun değerleri (rayiç değer) toplamı kadar hataya neden olunmuştur.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı Taşınmazların İhalesiz Olarak Belediye Şirketlerine Devredilmesi

Büyükşehir Belediyesi tarafından, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi kapsamında olmayan yerlerin ihalesiz olarak kendi şirketlerine devredildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;(...)

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür" denilmektedir.

5216 sayılı Kanun'un "Şirket kurulması" başlıklı 26'ncı maddesinde;

"(...) Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir" denilmektedir.

Yukarıda yer alan düzenlemeler dikkate alındığında belediye tarafından bir taşınmazın devri ya da tahsisinin ancak diğer tarafın mahalli idare ya da kamu kuruluşu olması durumunda mümkün olabileceği açıktır. Tam da bu noktada mahalli idare tanımı incelendiğinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; *"Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri,"* tanımının belediye şirketlerini

www.balioglu.net

kapsamadığı belirtilebilir.

5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde ise özel bir düzenlemeye yer verilmiş ve büyükşehir belediyelerinde; hafriyat sahaları, toplu ulaşım hizmetleri, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerinin ihale yapılmaksızın belediyelerin şirketlerine devredilebileceği ifade edilmiştir. 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde belirtilen yerler tahdidi olarak sayılmış olup bunların dışındaki taşınmazların veya işletme hakkı niteliğindeki yerlerin ihalesiz olarak büyükşehir belediyesinin %50'sinden fazlasına ortağı olduğu şirkete ihalesiz olarak devredilmesi mümkün değildir.

Ancak Büyükşehir Belediyesi tarafından aşağıdaki listede yer alan ve 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamında yer almayan ofis, büro, işyeri, kafeterya ve restoran niteliğinde olan taşınmazlar ile ilçe otogarlarının bir bütün olarak Belediyenin %50'sinden fazlasına ortağı olduğu şirketlerine ihalesiz olarak devredildiği tespit edilmiştir.

Tablo 5: Belediye Şirketlerine İhalesiz Devredilen Yerler

Tahsis Edilen Taşınmazin Adresi	Tahsis Edilen Şirket	Tahsis Süresi	Meclis Karar Tarihi ve Sayısı	Tahsisin Başlangiç Tarihi	Tahsisin Bitiş Tarihi	Taşınmazın Cinsi
Şehzadeler İlçesi Yarhasanlar Mahallesi 2319 Sokak 20m1b Pafta 2685 Ada 2 Parseldeki Taşınmaz	BESOT A.Ş.	10 YIL	15.02.2016 152	15.03.2016	14.03.2026	Maski Kuleleri(Ofis-Büro)
Sarıgöl İlçesi Ayan Mahallesi Şehit Mustafa Karınca Caddesi No:2	MANULAŞ A.Ş	10 YIL	13/02/2018 88	27.04.2018	26.04.2028	14 Adet İşyeri
Yunusemre İlçesi 75.Yıl Mahallesi 5349 Sokak No:28/A	BESOT A.Ş.	10 YIL	08.12.2015 855	5.01.2016	4.01.2026	Kafeterya-Restoran
Şehzadeler İlçesi Akıncılar Mahallesi 8 Eylül Caddesi No:51	BESOT A.Ş.	3 YIL	09/05/2017 322	1.07.2017	30.06.2020	Kafeterya-Çay Bahçesi
Şehzadeler İlçesi 1.Anafartalar Mahallesi 1603 Sokak No:7	BESOT A.Ş	10 YIL	08/03/2016 190	28.04.2016	27.04.2026	Kafeterya
Yunusemre İlçesi Uncubozköy Mahallesi 5543 Sokak No:4/A	BESOT A.Ş	3 YIL	09/05/2017 322	1.07.2017	30.06.2020	Kafeterya
Şehzadeler İlçesi 1.Anafartalar Mahallesi Gazi Osmanpaşa Caddesi No:62/A	BESOT A.Ş.	10 YIL	09.08.2016 558	1.09.2016	31.08.2026	İçkili Kafeterya-Restoran
Şehzadeler İlçesi, 1. Anafartalar Mahallesi, Atatürk Bulvarı No:9/A	BESOT A.Ş	3 YIL	09/05/2017 322	1.07.2017	30.06.2020	Kafeterya
Şehzadeler İlçesi Adnan Menderes Mahallesi 146 Sokak No:6/2	BESOT A.Ş	3 YIL	09/05/2017 322	1.07.2017	30.06.2020	Kafeterya

www.balioglu.net

Şehzadeler İlçesi Ahmet Bedevi Mah. 581 Sok. No:1	BESOT A.Ş.	3 YIL	09/05/2017 322	1.07.2017	30.06.2020	Yeni Oto Terminal İş Yerleri
Akhisar İlçesi 1151 Ada 1 Parselde Kayıtlı Ulucami Mahallesi 374 Sokak No:62	MANULAŞ A.Ş.	5 YIL	09/07/2019 358	1.09.2019	31.08.2024	Akhisar İlçe Otogarı
Soma İlçesi Cumhuriyet Mahallesi Yavuz Selim Caddesi No:30	MANULAŞ A.Ş	5 YIL	18/06/2019 310	17.06.2019	16.06.2024	Soma İlçe Otogarı
Alaşehir İlçesi Barış Mahallesi Denizli Kara Yolları Küme Evleri No:62, 16 Ada 118 Parsel Taşınmaz	MANULAŞ A.Ş	10 YIL	11/07/2017 478	23.11.2017	19.07.2027	Alaşehir İlçe Otogarı
Gördes İlçesi Adnan Mahallesi Fatih Bulvarı No:165	MANULAŞ A.Ş.	5 YIL	09/07/2019 357	1.09.2019	31.08.2024	Gördes İlçe Otogarı

5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi ile büyükşehir belediyelerine bir istisna tanınmış ve bazı taşınmazlarını ve işletme hakkı niteliğindeki yerleri ihalesiz olarak %50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketlerine ihalesiz olarak devredebileceği ifade edilmiştir. Ancak bu yerler tahdidi olarak sayılmıştır. Otogarlar açısından 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde yer alan toplu ulaşım hizmetlerini devredebilir ifadesi, şehir içi toplu taşıma hizmetlerini ve otogarların işletilmesini kapsamakta olup otogarların içerisindeki bağımsız münferit işletilebilir işletmeleri veya taşınmazları kapsamamaktadır. Otogarların içerisinde yer alan bağımsız bölümler ile ofis, büro, işyeri, kafeterya ve restoran niteliğindeki yerlerin ihalesiz olarak belediye şirketlerine devredilmesi anılan Kanun'a aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Belediye Şirketine İşletilmek Üzere Verilen Yerlerin Devir Bedellerinin Düşük Belirlenmesi ile Şirket Tarafından Bu Yerlerin Pazarlık Usulü İle Kiralanması

Manisa Büyükşehir Belediyesinde yapılan denetimde, Belediye şirketine devredilen taşınmazlarla ilgili aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir.

A) Taşınmazların Rayiç Değerinin Altında Bir Bedelle Şirkete Devredilmesi

Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi kapsamında şirketlerine ihalesiz olarak devredilen yerler için belirlenen kira bedellerinin piyasa rayicinin çok altında kaldığı görülmüştür.

5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi ile Büyükşehir Belediyelerine 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olmaksızın adı geçen maddede tahdidi olarak sayılan yerleri devredebilme yetkisi verilmiştir. Bu kapsamda şirketlere devredilen yerlerin incelenmesinde, aşağıda seçilerek örneklendirilen yerlerin rayiç değerinin çok altında bir bedelle şirketlere devredildiği,

şirketlerin ise bu yerleri pazarlık usulü ile üçüncü kişilere çok daha yüksek tutarlarla kiraladığı tespit edilmiştir.

Tablo 6: Şirkete Devredilen Taşınmazların Devir ve Kiralama Bedelleri

Sira No	Taşinmazin Adresi	Şirkete Tahsis Süresi	2019 Yili Aylik Tahsis Bedeli (Tl)	2019 Yili Aylik Kiralama Bedeli (Tl)	Şirketin Uyguladiği İhale Usulü
1	Uncubozköy Mah. 5543 Sokak No: 4/A Yunusemre / MANİSA	10.07.2014 01.07.2020	582,74	13.600,00	Pazarlık
2	1. Anafartalar Mah. G.O. Paşa Cad. No: 62/A Şehzadeler MANİSA	01.09.2016 01.09.2026	1.199,70	12.800,00	Pazarlık
3	75. Yıl Mahallesi 5349 Sokak No: 28/A Yunusemre MANİSA	01.05.2016 01.05.2026	1.985,30	8.000,00	Pazarlık
4	Akıncılar Mahallesi 2703 Sokak No: 81 Şehzadeler MANİSA	10.07.2014 01.07.2020	814,33	10.500,00	BELEDİYE KİRACISI
5	Mimar Sinan Mah. Alçıtepe Cad. No: 4/A Şehzadeler MANİSA	10.07.2014 01.07.2020	911,46	14.640,00	BELEDİYE KİRACISI
6	Akmescit Mahallesi 4118 Sokak No: 10/A Yunusemre MANİSA	01.07.2017 01.07.2020	224,13	6.976,00	Pazarlık
7	Güzelyurt Mah. 19 Mayıs Bul. No: 28 Yunusemre MANİSA	01.11.2014 29.02.2025	1.500,00	18.480,00	Pazarlık
8	Güzelyurt Mah. 5724 Sokak No: 73 Yunusemre MANİSA	01.11.2014 29.02.2025	1.500,00	15.550,00	Pazarlık
9	2.Anafartalar Mah.1.Mimar Sinan Bulvarı No:24 Şehzadeler MANİSA	05.06.2018 05.06.2028	15.000,00	20.600,00	Pazarlık
10	Yarhasanlar Mah. 2319 Sokak No:12 \ A BLOK NO3 Şehzadeler MANİSA	15.03.2016 15.03.2026	21.813,75	3.300,00	Pazarlık
11	Yarhasanlar Mah. 2319 Sokak No:12 \ C BLOK NO2 Şehzadeler MANİSA	15.03.2016 15.03.2026		3.000,00	Pazarlık
12	Yarhasanlar Mah. 2319 Sokak No:12 \ B BLOK NO 7-8 Şehzadeler MANİSA	15.03.2016 15.03.2026		11.000,00	Pazarlık
13	Yarhasanlar Mah. 2319 Sokak No:12 \ B BLOK NO 1-2-3-4-5-6 Şehzadeler MANİSA	15.03.2016 15.03.2026		27.500,00	Pazarlık

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde, kamu kaynağı; borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dâhil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerler şeklinde ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakların etkili,

www.balioglu.net

ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır. 5018 sayılı Kanun, üst yöneticilere de önemli sorumluluklar yüklemiş olup belediyelerde üst yönetici olan belediye başkanı, sorumluluğu altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden belediye meclisine karşı sorumluluğu bulunmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesine göre belediye başkanının, belediye teşkilatının en üst amiri olarak belediyenin hak ve menfaatlerini koruma görevi bulunmaktadır.

Belediye şirketleri belediyenin hissedarı olduğu şirketler olsalar da bu şirketler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemeler doğrultusunda piyasa koşullarına göre faaliyet göstermekte olan özel hukuk tüzel kişileridir. Belediyenin piyasa rayicinin çok altında bir bedel ile şirketlerine yaptığı devirler her ne kadar 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamında yapılmışsa da 5018 sayılı Kanun'un; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanımını sağlama amacıyla bağdaşmamaktadır. Bu nedenle "belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle" ifadesinin Kanun'un amacına uygun olarak yorumlanması gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

B) Belediye Tarafından Şirkete İhalesiz Olarak Devredilen Yerlerin Şirket Tarafından Pazarlık Usulü İle Kiralanması

Büyükşehir Belediyesi tarafından 5216 sayılı Kanun'un "Şirket kurulması" başlıklı 26'ncı maddesi kapsamında ihalesiz olarak Şirkete devredilen yerlerin, Şirket tarafından pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin kiralama işlemlerinin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği ifade edilmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Şirket kurulması" başlıklı 26'ncı maddesinde ise;

"...Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet

İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir…" denilmektedir.

Yukarıdaki Kanun hükümlerinden anlaşılacağı üzere belediye şirketleri 2886 sayılı Kanun kapsamında yer almamaktadır. Ancak 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi gereği büyükşehir belediyesi tarafından bu madde kapsamında şirkete ihalesiz olarak devredilen yerlerin, belediye şirketince üçüncü kişilere devrinde 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

2886 sayılı Kanun ile ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esas kılınmış, Kanun kapsamındaki işlerde tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün temel olduğu belirtilmiş ve istisnai olarak sadece Kanun'un 51'inci maddesinde sayılan işlerin pazarlık usulüyle yaptırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu 51'inci maddenin (g) bendinde ise *"Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi"*nin pazarlık usulü ile ihale edilebileceği belirtilmiştir.

Kanun'da geçen "Devletin özel mülkiyetindeki" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" ifadeleri ile hazineye ait olan taşınmazlar tarif edilmekte olup, belediyelerin veya belediye şirketlerinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün değildir.

Kanun'un diğer maddelerinde yer alan "idare" kavramı yerine 51/g maddesinde "Devlet" kavramı kullanılmıştır. Hatta aynı maddenin (f) bendinde yine "idare" kavramına yer verilmiştir. Kanun'a tabi kurumlar için "idare" kavramı kullanılırken (g) bendinde "idarelerin özel mülkiyetinde" ibaresi yerine "Devletin özel mülkiyetinde" ve " Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunun" ibarelerine yer verilmiş olması bu maddenin başka bir mana ve içeriği ifade ettiğini göstermektedir.

Belediye mülkiyetinde olup da 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı madde kapsamında şirkete ihalesiz olarak devredilen yerlerin ihalelerinin, 2886 sayılı Kanun'daki şartlar dikkate alınarak açık teklif usulü veya kapalı teklif usulü ile yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Belediyenin İşlettiği Kreşe Ait Giderlerin Bütçeden Karşılanması

Büyükşehir Belediyesinin işletmekte olduğu kreşlere ait işletme giderlerinin belediye bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 10 Ocak 2019 tarihli ve 30651 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2019 yılı için geçerli olan (2019-1) sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ'in "Kreş ve çocuk bakımevleri ücretleri" başlıklı 5'inci maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarına ait kreş ve çocuk bakımevlerine kabul edilecek devlet memurları ile diğer kamu personelinin her çocuğu için aylık bakım ücretinin asgari 220,00 TL olarak tespit edildiği, ancak belirlenen asgari aylık ücretlerin kreş ve çocuk bakımevi hizmetlerinin karşılanmasında yeterli olmadığı durumlarda, kurum ve kuruluşların belirlenen ücretin üzerinde bedel tespit etmeye yetkili oldukları ifade edilmiştir.

Aynı Tebliğ'in Ortak Hususlar" başlıklı 7'nci maddesinde ise kreş ve çocuk bakımevleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmamasının esas olduğu, bunların her türlü giderlerinin kendi gelirlerinden karşılanması gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

2017-6 sayılı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ'in "Tesislerin işletilmesi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının % 5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarların ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için harcanacağı ifade edilmiştir.

2019 yılı Manisa Büyükşehir Belediyesi Ücret Tarifesinde kreş-gündüz bakımevleri ücreti için aylık olarak *"Maliye Bakanlığınca Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ yürürlük tarihi itibariyle belirlenen rakam öngörülmüştür"* ifadesine yer verilmiştir. Bahsi geçen Tebliğ'de ücret olarak, çocuk başına asgari 220,00 TL öngörülmüş olup bu tutarın asgari tutar olduğu ve bu tutarın üzerinde ücret belirlenebileceği ifade edilmiştir. Büyükşehir Belediye Meclisince daha sonra alınan karar ile 2019 yılı için kreş ve gündüz bakımevleri için çocuk başına aylık 500,00 TL+ KDV ücret belirlenmiştir.

Anılan Tebliğ'e göre sosyal tesis kapsamında olan kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan kreş ve gündüz bakım evlerinin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmaması esas olup bunların her türlü giderlerinin gelirleri ile karşılanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede kreşlerden 2019 yılında toplam 816.500,40 TL gelir elde edildiği, 1.114.017,98 TL tutarında giderlerinin ise tamamen belediye bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

Sonuç olarak, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; kreş ve gündüz bakımevleri için 4736 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gelir-gider dengesini koruyacak şekilde tarife belirlenmesi ve işletme giderlerinin belediye bütçesinden karşılanmaması gerekmektedir.

BULGU 4: Elektrikli Otobüslerin Tamamının Aktif Kullanılamaması

Elektrikli otobüs alımı (Şarj üniteleri ile birlikte) ihalesi kapsamında alınan otobüslerin bir kısmı hakkında alınması gereken izin ve belgelerin alınamaması nedeniyle trafik tescil işlemlerinin yapılamadığı ve kamunun hizmetine sunulamadığı görülmüştür.

"Elektrikli otobüs alımı (Şarj üniteleri ile birlikte)" işi açık ihale usulü ile 29.09.2017 tarihinde ihale edilmiş; ihaleyi kazanan şirket ile Belediye arasında 26.10.2017 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeye göre işin süresi; *"Otobüs Bakım Onarım İdari Bina ve Araç Sarj İstasyonu Binası"* açısından 210 gün olup iş bitim tarihi 29.05.2018 dir. *"18 ve 24 Metre Elektrikli Otobüs ve Sarj Üniteleri"* açısından ise 270 gün olup iş bitirim tarihi 27.07.2018'dir. Yapılacak işler ve miktarları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 7: Sözleşmeye Göre Yapılacak İşler Listesi

Yapılan İş Listesi	Adet	Toplam Birimi (%)	İmalat/İhzarat Teklif Birim Fiyatı (TL)
18 Metre Elektrikli Otobüs	20	61,39	55.213.100,00
24 Metre Elektrikli Otobüs	2	7,71	6.932.220,00
Şarj Üniteleri	22	9,21	8.287.202,00
Otobüs Bakım Onarım İdari Bina ve Araç Şarj İstasyonu Binası	1	21,68	19.500.000,00
Sözleşme Bedeli		**100,00**	**89.932.522,00**

Anahtar teslimi götürü bedel yöntemiyle alt yükleniciye yaptırılan "Otobüs Bakım Onarım İdari Bina ve Araç Şarj İstasyonu Binası" işi 60 gün süre uzatımı ile tamamlanmıştır. İşin kalan kısmı "18 ve 24 Metre Elektrikli Otobüs, Şarj Üniteleri" için ise 88+188 olmak üzere iki kez süre uzatımı verilmiş ve işin süresi 01.05.2019'a kadar uzatılmıştır.

Bahsedilen süre uzatımlarının dışında herhangi bir süre uzatımı verilmemesine rağmen 31.12.2019 tarihi itibariyle hakediş ödemeleri üzerinden yapılan incelemede; 13 adet "18 metrelik elektrikli otobüslerin" ve 13 adet "şarj ünitelerinin" belediyeye teslim edildiği ve toplu

taşıma hizmetlerinde kullanılmaya başlandığı ancak geri kalan 7 adet "18 metrelik elektrikli otobüs", 9 adet "şarj ünitesi" ve 2 adet "24 metrelik elektrikli otobüs" iş kalemlerine ilişkin hakediş ödemelerinin halen düzenlenmediği ve ödeme emri belgesine bağlanmadığı anlaşılmış olup kalan 9 adet elektrikli otobüsün (2 adet 24 metrelik ve 7 adet 18 metrelik) ve sarj ünitelerinin de belediyeye teslim edildiği ancak atıl vaziyette beklediği tespit edilmiştir.

9 adet otobüs ve şarj üniteleri için gerekli izin ve belgelerin alınamaması sebebiyle bahsedilen 9 adet otobüsün trafik tescil işlemleri yapılamamakta dolayısıyla toplu taşıma hizmetlerinde kullanılamamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nu "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır. 5018 sayılı Kanun, üst yöneticilere de önemli sorumluluklar yüklemiş olup belediyelerde üst yönetici olan belediye başkanının, sorumluluğu altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden belediye meclisine karşı sorumluluğu bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen 9 adet otobüsün İdareye teslim edilmesine rağmen trafik tescil işlemlerinin yapılmaması sebebiyle kamu hizmetine sunulamamasının, 5018 sayılı Kanun'un, kaynakların etkili, ekonomik verimli kullanılması ilkesi ile bağdaşmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Mal ve Hizmet Alımlarında Pazarlık Usulü İhale Yönteminin Yaygın Bir Şekilde Kullanılması

Büyükşehir Belediyesinin mal ve hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık ihale usulü" nün yaygın bir şekilde kullanıldığı, Kanun'un temel ilkelerine gerekli özenin gösterilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde özetle; idareler, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Bu

Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir denilmektedir.

Aynı Kanun'un "Pazarlık Usulü" başlıklı 21'inci maddesinin (b) bendine göre; Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması hallerinde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir. Aynı maddenin (f) bendinde ise, idarelerin yapacağı mal veya malzeme alımlarının Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen limitler dâhilinde yapılacağı belirtilmektedir.

Ayrıca maddenin devam eden paragraflarında; (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir. (b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir, hükümleri bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, Belediye tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık Usulü" başlıklı 21'inci maddesinin (b) bendi kapsamında 3 hizmet alım ihalesi ve 2 mal alım ihalesi yapılmış olup (f) bendi kapsamında da 11 hizmet alım ihalesi ve 41 mal alım ihalesi olmak üzere toplam 57 ihale gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Pazarlık usulü, Kanun'da sayılan özel haller için düzenlenmiştir. Pazarlık usulü ile yapılan alımların genel bir uygulama haline getirilmesi (sıklıkla kullanılması) Kanun'un amacı dışındadır. Bu usulde ilan ve sözleşme yapmak ve teminat almak gibi zorunluluklar yoktur. Her ne kadar bu gibi zorunlulukların olmaması, kamu ihtiyacının veya kamu hizmetinin görülmesinde zaman ve uygulama bakımından kolaylıklar sağlamakta ise de pazarlık usulünün sıklıkla kullanılması, Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerine uygunluğun sağlanması noktasında, riskler oluşturabilecektir.

Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin gerekçe metninde de ifade edildiği gibi bu ilkeler, Kanun'un hazırlanış amacının gerçekleştirilmesini güvence altına alan ve bu amaca yönelik olmak üzere diğer hükümlerin uygulanmasında ve yorumlanmasında referans

değerler olarak gözetilmesi gereken hukuki düzenlemelerdir. Pazarlık yöntemi ile ihaleye çıkılırken 4734 sayılı Kanun'un lafzı dışında ruhuna da uygun hareket ederek temel ilkeleri sağlayacak biçimde ihaleye çıkılması gerekmektedir. Pazarlık İhalesini düzenleyen 21'inci maddenin rekabeti, saydamlığı ve diğer temel ilkeleri gerçekleştirebilecek şekilde yorumlanması gerektiği açıktır.

Bu itibarla Belediyenin anılan Kanun'da belirtilen saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uygunluğun sağlanmasını teminen ihalelerde; kamunun menfaatine olacak şekilde temel ihale usullerinin kullanılmasına gerekli özeni göstermesi gerekmektedir.

BULGU 6: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

Büyükşehir Belediyesinin 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal alımlarına ilişkin 2019 yılı toplam tutarının, yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 301.228,00 TL'sine kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını, pazarlık usulü ile ihale yaparak temin edebileceği denilmekte olup aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 90.375,00 TL'sini, diğer idarelerin 30.101,00 TL'sini aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Yine aynı Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinde, bu Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı ifade edilmiştir.

Tablo 8: Mal Alımlarına İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları

Mal Alım Giderleri	(TL)
Bütçe Ödeneği	138.002.980,70
Bütçe Ödeneğinin %10'u	13.800.298,07
22-d Toplamı	18.106.621,16
21-f Toplamı	9.280.941,32
22-d / 21-f Toplamı	27.387.562,48
%10 Limitini Aşan Tutar	13.587.264,41

Yapılan incelemede yukarıdaki tabloda ayrıntısı verildiği üzere Büyükşehir Belediyesi tarafından 2019 yılında mal alımlarına toplam 138.002.980,70 TL ödenek ayrıldığı; aynı yıl içinde 21/f ve 22/d kapsamında toplam 27.387.562,48 TL tutarında mal alımı yapıldığı; ve bu tutarın bütçeyle ayrılan ödeneğin %19,84'üne isabet ettiği tespit edilmiştir.

Görüldüğü üzere mal alımları için bütçeyle ayrılan ödeneğin %10 unun üzerindeki bir oranda 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre alım yapılmış olup, söz konusu durum için Kamu İhale Kurumundan herhangi bir izin de alınmamıştır.

Büyükşehir Belediyesi tarafından, 2019 yılı içerisinde, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında gerçekleştirilen mal alımlarında, bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerin %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması hususu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Genel Tebliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Reklamla İlgili Materyallerin Belediye Şirketine İhalesiz Kullandırılması

Büyükşehir Belediyesi faaliyet gelirlerinin incelemesi neticesinde, reklam panolarının ve billboardların kullandırılmasından elde edilen gelirlerin büyük kısmının, belediyenin tamamına sahip olduğu şirketinden elde edildiği görülmüş ve buraların ihalesiz olarak kullandırılması gibi fiili bir durumu ortaya çıkmıştır.

Belediyenin yetki alanı dâhilinde "Reklam Amaçlı Yeni Kent Mobilyalarının Kurulması ve Mevcutlarla Birlikte 3 Yıl Süre İle Kiralanarak İşletilmesi İşi" nin ihalesi, pazarlık usulü ile yapılarak, 10/06/2015 tarih ve 533 sayılı Encümen Kararı ile Belediyenin yüzde yüz hissedarı olduğu (…) A.Ş uhdesinde bırakılmıştır. Ancak ilgili encümen kararının hukuka aykırı olduğu iddiasıyla Manisa 1. İdare Mahkemesinde iptal davası açılmış, mahkeme, reklam panolarının işletilmesi ihalesine ilişkin encümen kararını iptal etmiştir. İptal kararından sonra ise reklam panolarının işletilmesi işi için yeniden ihaleye çıkılmamış, belediye meclisince belirlenen ücret

tarifesi üzerinden reklam panolarını, bunları kullanacak kişilere doğrudan Belediye tarafından kiralanması uygulamasına geçilmiştir. Belediye sorumluluğunda yer alan reklam panolarının kullanım izin belgesi ücreti, meclis kararı ile belirlenmiş olup 2019 yılı Belediye gelir tarifesinde yer verilmiştir.

Reklam panoları kullanım izin belgesi ücretlerinin tahakkuk ve tahsilatları incelendiğinde; bu gelir kaleminden elde edilen gelirin büyük çoğunluğunun belediyenin sermayesinin tamamına sahip olduğu şirketi (…) A.Ş'den elde edildiği, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında reklam materyallerinin kullandırılması karşılığında elde edilen gelirlerin sırasıyla; 1.677.631,10 TL, 2.021.441,80 TL ve 2.006.354,71 TL olduğu anlaşılmıştır.

Gelirlerin ayrıntısına inildiğinde;

- 2017 yılında elde edilen toplam 1.677.631,10 TL'nin 1.457.007,19 TL'sinin,
- 2018 yılında elde edilen toplam 2.021.441,80 TL'nin 1.459.808,43 TL'sinin,
- 2019 yılında ise elde edilen toplam 2.006.354,71 TL'nin 1.623.200,45 TL'sinin (…) A.Ş'den elde edildiği görülmektedir.

(…) A.Ş'den elde edilen gelirlerin toplam gelirlere oranı ise 2017, 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla; %86, %72 ve %81'e tekabül etmektedir.

Reklam panolarının kullanımı dikkate alındığında, bu hizmetten faydalanacak gerçek veya tüzel kişilerin bu yerleri Belediyeden kiralayarak kullanmaları çok mümkün görünmemektedir. Reklam işinin doğası gereği, hizmetin sadece bu panoların kullanım hakkının kiralanmasından ibaret olmadığı; reklamın tasarlanması, afişlerin kiralanan panolara takılıp sökülmesi gibi hizmetlerin de bulunduğu açıktır. Ancak bu hizmetler Belediye tarafından sunulmadığından reklam panolarını kullanacak kişilerin, bu hizmetleri sunacak firmalara başvurması gerekmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde; belediye hizmetlerinin, vatandaşlara en yakın yerlerde ve uygun yöntemlerle sunulacağı hüküm altına alınmıştır. Reklam panolarının ihale edilmeksizin belediye meclisi tarafından belirlenen tarife üzerinden kullanım hakkının verilmesi yöntemi, bu reklam panolarını kullanacak kişileri reklamcılık hizmeti veren şirketlere mecbur bırakmaktadır.

(…) A.Ş'nin esas sözleşmesinin amaç ve konu kısmında reklamcılık faaliyetlerine yer verilmiş, internet sitesinde de şirket hakkındaki bilgiler arasında reklam panolarının kiralanması

www.balioglu.net

ve reklamcılık hizmetleri faaliyetleri yer almaktadır. Şirket bu doğrultuda belediyenin tüm ilçeleri ve merkezinde bulunan her türlü açık hava reklam mobilyalarını kiralama ve reklamcılık hizmetleri verme faaliyetlerini yürütmektedir. Yukarıda belirtildiği üzere Belediye, reklam panoları kullanım izin belgesi ücretlerinden elde ettiği gelirin büyük bir kısmını bahsi geçen şirketten elde etmektedir. Elde edilen gelirin büyük kısmının tek bir şirketten olması, reklam panolarının bahsi geçen şirkete ihalesiz olarak kullandırılması gibi fiili bir durumu ortaya çıkarmaktadır.

Reklam panolarının Belediye tarafından doğrudan bu hizmetten faydalanacak kişilere kullandırılmasının fiiliyatta çok mümkün olmadığı, dolayısıyla 2886 sayılı Kanun kapsamında bir bütün olarak işletme hakkının kiralanması şeklinde ihale edilerek kullandırılmasının, fiili bir durum olarak ortaya çıkan reklam panolarının bir şirkete ihalesiz olarak kullandırılması durumunu ortadan kaldıracağı değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Spor Tesislerinin Kullanımına İlişkin Herhangi Bir Karar Alınmaması

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesinin mülkiyetinde bulunan spor tesisleri hakkında nasıl tasarrufta bulunulacağına dair herhangi bir karar alınmadığı ve tesislerin atıl kaldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde; belediye, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Hemşehri hukuku" başlıklı 13'üncü maddesinde;

"Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir. Hemşehrilerin, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilenme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakları vardır.

Belediye, hemşehriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar. Bu çalışmalarda üniversitelerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, sivil toplum kuruluşları ve uzman kişilerin katılımını sağlayacak önlemler alınır" hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere belediyelerin asli vazifesi, görevli ve yetkili olduğu beldedeki halkın mahalli ve müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Yapılan incelemede Büyükşehir Belediyesinin mülkiyetinde bulunan spor tesislerinden, Manisa ilinde yaşayan vatandaşların nasıl yararlanacağına dair herhangi düzenleme bulunmadığı tespit edilmiştir. Belediyenin mülkiyetinde bulunan spor tesislerinin bilgileri aşağıda yer almaktadır;

- Tarık Almış Kapalı Yüzme Havuzu ve Spor Salonu
- Fikri Bayrıl Spor Tesisi
- Mümin Özkasap Spor Tesisi
- Tevfik Lav Spor Tesisi

Yukarıda sayılan spor tesislerinden Tarık Almış Kapalı Yüzme Havuzunun vatandaşlar tarafından kullanılmasına ilişkin olarak belediye meclisi tarafından kararlaştırılan gelir tarifesinde kullanım ücretlerine yer verilmiş, diğer spor tesisleri için ise ne gelir tarifesinde kullanım ücretlerine yer verilmiş ne de bu tesislerin nasıl tasarruf edileceğine dair bir karar alınmıştır.

Bu noktada; belediyenin bahsi geçen spor tesisleri için farklı yönetim seçeneklerinin mevcut olduğu düşünülmektedir. Bu seçeneklerden bir tanesi; spor tesislerinin Belediye tarafından işletilmesi durumunda, her yıl belediye meclis kararı ile yürürlüğe giren gelir tarifesinde bahsi geçen tesislerin kullanımına ilişkin olarak ücretlerinin belirlenerek tarifede yer verilmesidir. Diğer bir seçenek ise bu spor tesislerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak gelir sağlamak amacıyla kiralanmasıdır. Başka bir seçenek ise sosyal ve kültürel belediyecilik anlayışı kapsamında sporu teşvik etmek amacıyla sportif ve kültürel faaliyetler çerçevesinde belediyenin kendisi veya ilgili kurum ve kuruluşların katkısı ile mevzuata uygun olarak ortak hizmet projesi kapsamında kullanımını sağlamaktır. Bunlar dışında mevzuata aykırı olamamak koşulu ile diğer seçenekler de gündeme getirilebilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli elde edilmesini, kullanılmasını düzenlemekte, üst yöneticilerin de bu durumdan sorumlu olduklarını hüküm altına almaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde spor tesislerinin tamamlanmasına rağmen nasıl yönetileceği ve kullanılacağının belirlenmemesi, bu tesislerin atıl kalması, dolayısıyla kamu kaynağının etkin ve verimli kullanılmaması sonucunu doğurmaktadır.

Her ne kadar İdare tarafından bulgu üzerine Tevfik Lav Spor Tesisi ve Tarık Almış Kapalı Yüzme Havuzu ve Spor Salonunun, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75. maddesi (c)

www.balioglu.net

bendine istinaden spora destek ve teşvik amacıyla ortak hizmet projesi kapsamında Büyükşehir Belediye Spor Kulübü Derneğine tahsis edildiği bildirilmişse de, anılan Kanun'un 75'inci maddesi incelendiğinde; birinci fıkrasının (c) bendinde, belediyelerin, kamu yararına çalışan dernekler ve vergi muafiyeti tanınmış vakıflarla ilgili olarak ortak hizmet projesi gerçekleştirebilecekleri, (d) bendinde ise belediyelerin kendilerine ait taşınmazları hangi amaçlarla hangi kurum ve kuruluşlara tahsis edebileceği ayrıca düzenlenmektedir. 75'inci maddenin (c) ve (d) bentleri birlikte değerlendirildiğinde; belediyenin, dernek ve vakıflarla ortak hizmet projesi geliştirebileceğinin belirtildiği, ancak mülkiyetindeki taşınmazları bunlara tahsis edebileceğine ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi, kamu idarelerinin mülkiyetlerindeki taşınmazların tahsisinde kamu hizmeti ve kamu idaresi olmak üzere iki temel ölçütün varlığını aramaktadır. Başka bir ifadeyle, kamu idarelerinin mülkiyetlerindeki taşınmazlarını kamu hizmetinin bulunmadığı yahut tahsisin yapılacağı tarafın kamu idaresi olmadığı durumlarda tahsis edebilmeleri mümkün değildir.

www.balioglu.net

Belediyeler tarafından spor kulüplerine taşınmaz tahsisi yapılamayacağı 02.02.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/1 esas 5415/1 karar numaralı Sayıştay Genel Kurulu İçtihadı Birleştirme Kararında da karara bağlanmıştır.

Sonuç olarak Tevfik Lav Spor Tesisi ve Tarık Almış Kapalı Yüzme Havuzu ve Spor Salonunun ortak hizmet projesine dayalı olarak Manisa Büyükşehir Belediye Spor Kulübü Derneği'ne tahsis edilmesi hukuki dayanaktan yoksun olup bu tahsis işlemlerinin iptal edilmesi, diğer spor tesisleri hakkında ise yukarıda bahsedilen mevzuat hükümlerine uygun olarak tasarruf edilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Tıbbi Atıkların Toplanması Taşınması ve Sterilize Edilmesi İşi Kapsamının Değişmesine Rağmen Sözleşme Bedelinin Buna Uygun Olarak Uyarlanmaması

Manisa ili sınırlarındaki tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve sterilizasyon tesisi inşa edilerek bertaraf edilmesi işinde, yüklenici ile yapılan sözleşmeden kısa bir süre sonra işin kapsamına İzmir ilindeki tıbbi atıkların da dâhil edildiği ancak, sözleşme bedelinde bu değişikliğe uygun olarak güncellemeye gidilmediği görülmüştür.

Mülkiyeti Manisa Büyükşehir Belediyesine ait olan Yunusemre İlçesi Atatürk Mahallesi Mağara Bahçe Küme Evleri No: 38/1 adresinde tıbbi atık bertaraf tesisi inşa edilerek atıkların

toplanarak bertaraf edilmesi işi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesi hükümleri çerçevesinde ihale edilmiştir.

İhaleye konu olan iş; Manisa İlindeki tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve sterilizasyon tesisi inşa edilerek bertaraf edilmesi ve amacı doğrultusunda 10 yıl süre ile işletme hakkının devri olup 15.02.2012 tarihinde ihalesi yapılarak (…) Adi Ortaklığı ile 06.03.2012 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır.

İhale edilen işin konusu Manisa İli sınırları içinde bulunan tüm sağlık kurum ve kuruluşları, fabrika revirleri, doktor ofisleri ile talep olması halinde evlerden kaynaklanan tıbbi atıklar da dâhil olmak üzere Manisa İlindeki tüm tıbbi atıkların "Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" ve yapılan değişiklikler kapsamında, halk sağlığına ve çevreye zarar vermeden ayrı toplanması, taşınması ve sterilizasyon edebilme amacı ile tıbbı atık bertaraf tesisi inşa ettirilerek 10 yıl süre ile işletme hakkının verilmesi işidir.

Ancak 06.03.2012 tarihinde Manisa Belediyesi ile işletme hakkı sahibi olan (…) Adi Ortaklığı arasında sözleşme imzalandıktan sonra İzmir Büyükşehir Belediyesi ile Manisa Belediyesi arasında 15.06.2012 tarihinde protokol imzalanmıştır. Buna istinaden İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ortaya çıkan tıbbi atıkların toplanması, taşınması, sterilizasyonu ve bertarafı işinin de Manisa Belediyesi tarafından yaptırılması kararlaştırılmış, İzmir ilinde ortaya çıkan tıbbi atıklarla ilgili tüm sorumluluk (…) Adi Ortaklığına verilmiştir. Böylece yüklenici firma hem Manisa hem de İzmir İllerinde ortaya çıkan tıbbi atıkların toplanması, taşınması, sterilizasyonu ve bertarafı işini yürütmeye başlamıştır.

Manisa ve İzmir illerinden toplanan atıkların miktarının aylık olarak incelenmesi neticesinde atıkların büyük bir kısmının İzmir ilinden toplandığı görülmüştür. Yıllık toplanan atık miktarlarına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır;

Tablo 9: Toplanan Tıbbi Atık Miktarları

Yıl	Atık	Manisa (Kg)	İzmir (Kg)	Toplam (Kg)	Manisa / Toplam (%)	İzmir / Toplam (%)
2012	Tıbbi Atık	478.347	2.833.985	3.312.332	0,14	0,86
2013	Tıbbi Atık	1.178.576	6.457.515	7.636.091	0,15	0,85
2014	Tıbbi Atık	1.292.448	6.388.700	7.681.148	0,17	0,83
2015	Tıbbi Atık	1.293.525	6.427.813	7.721.338	0,17	0,83
2016	Tıbbi Atık	1.375.988	6.657.001	8.032.989	0,17	0,83
2017	Tıbbi Atık	1.456.550	6.873.949	8.330.499	0,17	0,83
	Patolojik Atık	3.621	7.839	11.460	0,32	0,68
	Toplam Atık	1.460.171	6.881.788	8.341.959	0,18	0,82
2018	Tıbbi Atık	1.590.304	7.144.908	8.735.212	0,18	0,82

www.balioglu.net

	Patolojik Atık	3.510	36.512	40.022	0,09	0,91
	Toplam Atık	1.593.814	7.181.420	8.775.234	0,18	0,82
2019	Tıbbi Atık	1.733.112	7.382.330	9.115.442	0,19	0,81
	Patolojik Atık	8.020	37.654	45.674	0,18	0,82
	Toplam Atık	**1.741.132**	**7.419.984**	**9.161.116**	**0,19**	**0,81**

Tablodan da görüleceği üzere yıllık atık miktarının %80'den fazlası İzmir İlinden toplanmaktadır. Tıbbi atık tesisinin işletilmesi hakkının kiralanması işi ihalesine, Manisa ilindeki atıkların toplanması, sterilize edilmesi ve bertaraf edilmesi şeklinde çıkılmış, muhammen bedel buna göre tespit edilmiş ve ihaleye iştirak eden firmalar da buna göre tekliflerini vermişlerdir. Ancak sözleşme imzalandıktan yaklaşık üç ay sonra İzmir Büyükşehir Belediyesi ile protokol imzalanıp İzmir ilindeki atıkların da ihaleyi alan firma tarafından toplanması, bu durumun 2012 yılının Ağustos ayından itibaren bu şekilde devam etmesi ve atıkların büyük çoğunluğunun İzmir İlinden toplanmasının firmaya başlangıçta planlanandan çok daha yüksek kazançlar sağladığı açıktır. Firma kazancını artırırken Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin, yapılan anlaşmalar gereği, kira geliri olarak elde ettiği rakamın hakkaniyetle bağdaşmadığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Bu itibarla, firma kazancını artırırken Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin, yapılan anlaşmalar gereği, kira geliri olarak elde ettiği rakamın hakkaniyetle bağdaşmadığı düşünülmektedir.

BULGU 10: Belediye Taşınmazlarının Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

Büyükşehir Belediyesine ait 49 adet taşınmazın 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale suretiyle kiralanması usulü yerine ecrimisil karşılığında taşınmazların işgaline süreklilik kazandırılarak kullandırıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde, belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Ecrimisil ve Tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz (1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerleme konusunda işin

ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinenin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz. (...)

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır.

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.

(...)"

Hükümleri yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

2886 sayılı Kanun'un yukarıdaki hükümlerinden anlaşılacağı üzere; devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine fuzuli şagilden, bedeli idarece oluşturulacak komisyonca tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenmesi ve mülki idare amirine başvurularak işgal edilen taşınmazın 15 gün içerisinde tahliyesinin ve idareye tesliminin sağlanması gerekmektedir. Aynı hükümler, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi gereği belediye taşınmazları için de geçerlidir.

Taşınmaz malları işgal eden fuzuli şagil durumundaki kişilerden ecrimisil alınması, söz konusu taşınmazların sürekli bir şekilde ecrimisil tahsil edilerek idare edilebileceği anlamına gelmemektedir. Zira ecrimisil uygulaması, hukuka aykırı bir yararlanmadan dolayı taşınmazı işgal eden kişiden alınan bir tazminattır. Bir kamu taşınmazının kiralama ya da idare etme usulü ve yöntemi değildir. Tam aksine, kamu malını korumaya yönelik bir yaptırımdır. 2886 sayılı Kanun'da; işgal edilen taşınmazın mülki idare amirine başvurularak 15 gün içerisinde tahliyesinin ve idareye tesliminin sağlanmasına yönelik düzenleme de ecrimisilin bir kiralama yöntemi olmadığını açıkça göstermektedir.

Tablo 10: Ecrimisil Yöntemiyle Kullandırılan Taşınmazlar

Taşınmazın Cinsi	Yıllık Bedel (TL)
Alaşehir İlçesi Cumhuriyet Meydanı (…) Bankası Atm	22.996,35
Alaşehir İlçesi Cumhuriyet Meydanı (…) Bankası A.Ş. Atm	22.561,25
Akhisar İlçesi İnönü Mahallesi Nuri Giyik Sanayi Sitesi **19 Adet** Taşınmaz	60.840,00
Akhisar İlçesi Kethüda Mahallesi 44 Sokak (…) A.Ş. Atm	30.000,00
Gölmarmara İlçesi Atatürk Mh. 6 Eylül Meydanı (…) Bankası A.Ş. Atm	9.709,03
Saruhanlı İlçesi Toplu Taşıma Depolama Alanı Olarak Kullanılan Alanda Konumlanan **1 Adet** 98 M² Konteyner	7.927,80
Salihli İlçesi Zafer Mahallesi 631 Sokak **13 Adet** Taşınmaz	142.954,68
Sarıgöl İlçesi Geçici Otogar Alanında Bulanan **5 Adet** Konteynır	69.223,68
Soma İlçesi 13 Eylül Parkı **3 Adet** Taşınmaz	64.896,00
Şezhadeler İlçesi 2. Anafartalar Mahallesi 1531 Sokak No: 3 Adresinde Mevcut Karting Sahası	43.225,20
Yunusemre İlçesi Laleli Mahallesi Laleli Çamlık İçi Parkı Taşınmaz	14.400,00
Yunusemre İlçesi Laleli Mahallesi Nüsret Köklü Caddesi No:1/A (…) Bankası Aş. Atm	15.000,00
Yunusemre İlçesi Uncubozköy Mahallesi Cemal Ergün Caddesi Üzerinde (…) A.Ş. Atm	34.899,00

Yapılan incelemede Büyükşehir Belediyesinin mülkiyetinde bulunan ve yukarıdaki tabloda ayrıntısı yer alan 49 adet taşınmazın ihale edilmeksizin ecrimisil yöntemiyle kullandırıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Her ne kadar İdare tarafından verilen cevaptan Ecrimisil karşılığında kullandırılan taşınmazlardan bir kısmının Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin "Parsel kullanım fonksiyonlarına göre yapılaşma koşullarına" başlıklı 19. maddesine istinaden inşa edilen taşınmazlar olduğu anlaşılmışsa da Yönetmeliğinin 1'inci maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının; plan, fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma ile projelendirmeye ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu ifade edilmiş, Yönetmeliğin 19'uncu maddesinde ise Yönetmelikte tanımlanan kullanım alanlarına ilişkin olarak yapılaşma koşullarına yer verilmiştir. Yönetmeliğin amacı ve 19'uncu maddesi incelendiğinde yapılaşmaya ilişkin düzenlemelere yer verildiği görülmektedir. Bu Yönetmelik kapsamında inşa edilen yerlerin kiraya verilmesine ilişkin hukuki düzenlemeler ise 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 19'uncu maddesine istinaden inşa edilen yerlerin ihalesiz olarak encümen kararı ile kullandırılması hukuken kabul edilebilir değildir.

Bulguda yer alan taşınmazlardan bir kısmı ise 2464 sayılı Kanun'un 52'nci maddesinde düzenlenen işgal harcına dayanılarak kullandırılan taşınmazlardır. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52'nci maddesine göre alınacak olan işgal harcının koşulları ve tutarı

Kanun'da açık şekilde sayılarak belirtilmiştir. Buralardan, bedeli işgal harcının çok üstünde olacak şekilde işgal harcı tahsil edilmesi hukuki dayanaktan yoksundur.

Bu itibarla Belediyenin, fuzuli şagil durumundaki kişilerin işgaline izin vererek taşınmazlarını ecrimisil tahsili yöntemiyle idare etmesi 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Söz konusu taşınmazların 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale yöntemiyle kiraya verilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 11: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Taşınmazların bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirinden farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde cins tashihi; *"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi"* şeklinde tanımlanmaktadır. Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde ise taşınmazların cins tashihlerinin yapılması sorumluluğunun kamu idarelerinde olduğu açık bir şekilde düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan taşınmaz denetimi sonucunda, Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlar olduğu görülmüştür. Bu işlemlerin yapılmaması, belediyeye ait taşınmazların tapuda kayıtlı olup olmama durumları ile "Orta Mal" veya "Genel Hizmet Alanları" olma hallerinin bilinememesine sebebiyet verebilmektedir. Ayrıca muhasebe kayıtlarının taşınmazların kullanım durumlarına göre ilgili hesaplara kaydedilmemiş olması bilançoda taşınmaz değerlerinin hatalı görünmesine de sebep olmaktadır.

BULGU 12: Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan yapım işlerinde, yüklenici tarafından yaptırılan bütün riskler (all risk) sigortasında bazı risk kalemlerine %2'den fazla muafiyet uygulandığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "*İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması*" başlıklı 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında*;*

"(3)(Değişik: RG-3/7/2009-27277) Sigorta poliçesinde; idare işveren sıfatıyla, yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla yer almalı, alt yüklenicilerin vereceği zararların da teminat kapsamı dahilinde olduğu belirtilmelidir. Kıymetlerin sigortalanmasında aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak muafiyet ve koasürans uygulamalarına yer verilebilir:

(a)Tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami % 2'dir.

(b)Deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranı azami %20'dir. Bunun dışında kalan riskler için koasürans uygulanmaz.

(c)Muafiyet ve koasürans kısmına isabet eden hasarların karşılanması yüklenicinin sorumluluğundadır" hükmü getirilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeden anlaşılacağı üzere muafiyet açısından uygulanabilecek azami oranın %2 olması gerekmektedir. Yapılan incelemede, 2018/314956, 2018/315391 ve 2017/163806 ihale kayıt numaralı yapım işlerinin bütün riskler (all risk) sigorta poliçelerinde deprem muafiyeti %10 oranında düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Sigorta poliçesinde muafiyet oranlarının %2'lik orandan fazla olması yüklenicinin nihai sorumluluğunu kaldırmamakla birlikte, karşılaşabileceği riski artırması bakımından önem arz etmektedir. Dolayısıyla Yapım İşleri Genel Şartnamesinin ilgili hükmünde belirtildiği üzere, yapım işlerinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranının azami %2 olması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Tahakkuk Tespitinin ve Takibinin Sağlıklı Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulgu konusu hususa ilişkin olarak Belediye tarafından gerekli tespitlerin yapılarak tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapıldığı görülmüştür.
Ertelenmiş Kamu Alacakları İçin Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının Hatalı Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulgu konusu hususa ilişkin muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun olarak düzeltildiği görülmüştür.
Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisi Tutarlarının İndirim Konusu Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan hususa ilişkin olarak 2019 yılında faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin katma değer vergisi tutarlarının indirim konusu yapılmadığı görülmüştür.
Belediye Taşınmazlarının Tespit ve Muhasebe Sistemine Kayıt İşlemlerinin Birbiriyle Tutarlı ve Tam Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen hususla ilgili, "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazlann Kaydına İlişkin Yönetmelik" ile "Mahalli İdareler Bütçe ve

www.balioglu.net

			Muhasebe Yönetmeliği" nin "Genel Hizmet Alanlarının" kaydına ilişkin olarak farklı bedel belirlemelerinden kaynakalanan bir uyumsuzluk bulunmaktadır. Bu uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla Belediye tarafından 16.01.2020 tarih ve 57647021-869-E 4608 sayılı yazı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nden düzenleme yapılması talep edilmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından ilgili yazı 11.02.2020 tarih ve E.l05621 sayılı yazıları ile gereği yapılmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. Bahsi geçen talebe ilişkin halen bir cevap gelmediğinden Belediye tarafından bulgu konusu hususa ilişkin olarak herhangi bir işlem gerçekleştirilememiştir. Gelecek cevap sonrası yapılacak işlemler izleyen yıl denetimlerinde dikkkate alınacağından 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yeniden bulgu konusu yapılmamıştır.
Bazı Gelirlerin Tahsilat	2018	Kısmen Yerine	2018 yılı Sayıştay Denetim

www.balioglu.net

Oranının Düşük Olması		Getirildi	Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen, gelirlere ilişkin tahakkuk tahsilat oranının düşük kalmasının sebebi 6736, 7020, 7143 Sayılı Kanunlar kapsamında başlatılan Borç Yapılandırma İşlemleri olup 2019 yılında gelirlere ilişkin tahakkuk tahsilat oranı %96,30 olarak gerçekleştiğinden 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yeniden bulgu konusu yapılmamıştır.
Geçiş Hakkı Kullanan Bazı İşletmecilerden Geçiş Hakkı Ücretinin Alınmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Belediye bulgu konusu hususla ilgili olarak gerekli çalışmalara başlamış, bu doğrultuda 2019 yılı içerisinde 98.442,57 TL'lik tahsilat işlemi gerçekleştirmiştir. Mevcut teknik ve idari imkanlar dahilinde geçmiş dönemlere yönelik tespitte bulunulmasının zorluğu dikkate alınarak 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yeniden bulgu konusu yapılmamıştır.
Zemin Tahrip Bedelleri Tahakkukunun ve Tahsilinin Sağlıklı Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen konu hakkında, ilgili firma ile imzalanmış olan protokol hükümlerine uygun olarak tahsilatların gerçekleştirildiği görülmüştür.
Bazı İdari Para Cezalarının	2018	Tam Olarak	2018 yılı Sayıştay Denetim

www.balioglu.net

Tahsili İçin Ödeme Emri Belgesinin Gönderilmemesi ve İcra Takibinin Başlatılmaması		Yerine Getirildi	Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen idari para cezalarının tamamına ödeme emri düzenlenerek icra takip işlemleri başlatıldığı görülmüştür.
Belediyenin Hüküm ve Tasarrufu Altında Olan Yerlerdeki Otomatik Para Ödeme Makineleri (ATM) ile Sumatik Alanlarının Kiraya Verilmesi İşlemlerinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu Hükümlerinin Uygulanmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen sumatik alanları, Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne (MASKİ) bedelsiz olarak tahsis edilmiştir. Bulgu konusu hususun ATM cihazları ile ilgili olan kısmı ise 2019 yılında da devam etmekte olup, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde "Belediye Taşınmazlarının Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması" başlıklı bulguda yer verilmiştir.
Açık İhale Usulü İle Yapılan İhaleye İtirazen Şikâyet Başvurusunun Sağlıklı İzlenmemesi ve Açık İhale Usulünün Yanısıra Pazarlık Usulü İle de İş Yaptırılarak, Yapım İşinin Ekonomik Temini İçin Gerekli Özenin Gösterilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen konu münferit bir yapım işi ihalesi olup aynı hususa 2019 yılı denetiminde rastlanmamıştır.
Kamu İhale Kanunu'nda Belirlenen Parasal Limitler	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı konu 2019 yılında da devam etmekte olup, 2019 yılı

www.balioglu.net

Dâhilinde Yapılacak Harcamaların Yıllık Toplamının, Bütçeye Bu Amaçla Konulan Yasal Limitleri Aşması			Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde "Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması" başlıklı bulguda yer verilmiştir.
Kamu İhale Kanunu'nun "İstisnalar' Kapsamında Yer Almayan Tarımsal Ürünlerin İhalesiz Satın Alınması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/a maddesi kapsamında yapılan istisna alımları ile ilgili olarak 2019 yılı denetiminde herhangi bir işleme rastlanmamıştır.
Mal ve Hizmet Alımlarında Pazarlık Usulü İhale Yöntemi Yaygın Bir Şekilde Kullanılarak, Kamu İhale Kanunu'nun Temel İlkelerine Yeterli Özenin Gösterilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı konu 2019 yılında da devam etmekte olup, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde "Mal ve Hizmet Alımlarında Pazarlık Usulü İhale Yönteminin Yaygın Bir Şekilde Kullanılması" başlıklı bulguda yer verilmiştir.
Tek Seferde İhale ile Temin Edilebilecek Bazı Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus kısmen devam etmekte olup 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"

www.balioglu.net

			bölümünde "Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması" ve "Mal ve Hizmet Alımlarında Pazarlık Usulü İhale Yönteminin Yaygın Bir Şekilde Kullanılması" başlıklı bulgularında bu konuya yer verilmiştir.
Yapım İşlerinin Anahtar Teslim Götürü Bedel yerine, Birim Fiyat Sözleşmesi İle Yaptırılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen konu 2017 yılına ilişkin 4 adet köprülü kavşak yapım işi ihalesine ilişkin olup 2019 yılında benzer hatalı uygulamaya rastlanılmamıştır.
Toplu Taşıma Hizmetlerine İlişkin Hakların İhale Yapılmaksızın Halk Otobüslerine Verilmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus geçmiş yıllardan geldiği haliyle aynen devam etmekte olup 2019 yılı içerisinde yeni hat kiralama işlemine rastlanmadığından 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yeniden bulgu konusu yapılmamıştır.
Elektrik ve Doğalgaz Dağıtım/Tedarik Şirketlerine "Güvence Bedeli" Ödemelerinde Bulunulması ve "Güvence Bedeli" Alım Amacının Kamu Tüzel Kişiliği İle Bağdaşmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulguda bahsi geçen hususla ilgili, Belediye tarafından 04.11.2019 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna yazı yazılmış ve kamu tüzel

www.balioglu.net

			kişilerinin doğalgaz ve elektrik aboneliklerinde güvence bedeli ödenmemesine yönelik yasal düzenleme yapılması talep edilmiştir. Bahsi geçen talebe ilişkin halen bir cevap gelmediğinden Belediye tarafından bulgu konusu hususa ilişkin olarak herhangi bir işlem gerçekleştirilememiştir. Bu sebepten 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yeniden bulgu konusu yapılmamıştır.

www.balioglu.net